

Asia: VN/2801/2026

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi jätelain ja harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Laki jätelain muuttamisesta & säännöskohtaiset perustelut

15 §. Jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvollisuus

Remeo Group Oy (myöhemmin Remeo) katsoo, että jätteiden erilliskeräysvaatimuksen laajentaminen myös jätteiden lajitteluun on tervetullut muutos, sillä jätteiden lajittelu jätteen syntypaikalla on tehokas keino kierrätyksen edistämiseksi ja etusijajärjestyksen noudattamiseksi. Lajittelemalla jätteet niiden syntypaikalla järjestetyn erilliskeräyksen mukaan suurempi määrä jätteestä saadaan kierrätykseen ja vähennetään jätteenpolttoon päätyvän kierrätykseen kelpaavan jätteen määrää. Näin suurempi osa jätteestä saadaan kierrätettyä uusiorka-aineiksi, vähennetään neitseellisten fossiilisten raaka-aineiden tarvetta uusien tuotteiden valmistuksessa, sekä vähennetään jätteenpolton aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä.

Remeo myös katsoo, että erilliskerätyn jätteen uudelleenkäyttöön tai kierrätykseen toimittamisvelvollisuuden laajentaminen koskemaan kaikkea jätettä, mukaan lukien sekajätettä, tukee mahdollisimman suuren kierrätysasteen saavuttamista eri jätejakeilla. On myös tärkeää, että erilliskeräysvelvollisuudelle jätelain 15 §:n 2. momentissa säädetyt poikkeamisedellytykset tietyissä tilanteissa pysyvät edelleen voimassa. Poikkeamisedellytysten soveltaminen tulee olla mahdollista poikkeamisedellytyspykälässä määrättyissä tapauksissa, ja niiden käytön tulee olla selvästi perusteltavissa. Esimerkiksi kehittyneissä jätteiden lajittelukeskuksissa jätteiden erottelu on mahdollista myös jätteiden lajitteluvaiheessa, jolloin yhdessä kerätystä jätteestä voidaan erotella kierrätyskelpoinen jäte tilanteessa, kun jätteen erillään kerääminen ei ole mm. teknisesti toteutettavissa tai erilliskeräys ei johda jätehuollon kokonaisvaikutukset huomioiden ympäristön kannalta parhaaseen mahdolliseen kokonaistulokseen.

15 c §. Kielto kerätä kierrätyskelpoista tai uudelleenkäytön valmisteluun soveltuvaa jätettä energijätteenä

Remeon näkemyksen mukaan kierrätyksen edistäminen vaatii selkeää poliittista tukea ja toimia. Ehdotettu kielto kerätä kierrätyskelpoista tai uudelleenkäytön valmisteluun soveltuvaa jätettä energijätteenä voisi vähentää kierrätykseen soveltuvan jätteen polttoa ja edistää materiaalien

mahdollisimman suurta kierrätysastetta. Samalla jätteenpoltosta aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt laskisivat, kun polttoon päätyisi aiempaa vähemmän jätettä.

Ehdotetussa kiellossa kerätä kierrätyskelpoista tai uudelleenkäytön valmisteluun soveltuvaa jätettä energiajätteenä olisi otettava huomioon, että kiellon myötä sekajätteen kokonaismäärä ei kasvaisi, eli nykyisin kerättävä energiajäte ei muuttuisi sekajätteeksi. Säätelyssä tulisi kiinnittää huomiota myös kotitalouksista kerättävään sekajätteeseen ja siihen liittyvään lajitteluun, sillä sekajäte sisältää merkittäviä määriä kierrätykseen kelpaavaa jätettä. Yhdessä sekajätteen lajittelua edistävien vaatimusten kanssa ehdotettu 15 c § voisi edistää merkittävästi kierrätykseen ja uudelleenkäyttöön päätyvän jätteen määrää nykytilanteesta ja näin edistää kierrätystavoitteiden saavuttamista. Eri jätehuoltoyritysten toteuttamissa sekajätteen koostumustutkimuksissa on tunnistettu olevan erilliskerättävää ja kierrätykseen soveltuvia jätelajeja yli 70%. Nykyisten muutosten lisäksi olisi tärkeää tuoda ohjauskeinoja jotka ohjaisivat materiaaleja pois sekajätteestä ja sen polttamisesta, kuten veroja.

21 a §. Kiinteistön haltijan tiedonjakovelvollisuus

Remeo kannattaa jätteiden syntypaikkalajittelun edistämistä. Ehdotettu pykälä, jolla pyritään varmistamaan kiinteistöjen käyttäjien ajantasainen tieto kiinteistön lajittelu- ja keräysjärjestelyistä, sekä lajittelun kustannusvaikutuksista kiinteistön jätehuoltoon, on tervetullut uudistus jätteiden syntypaikkalajittelun edistämiseksi.

21 b §. Jätehuoltopalveluiden laatuvaatimukset ja palveluita tarjoavan neuvontavelvollisuus

Remeo katsoo, että ehdotettu pykälä on hyvä lisäys lisäämään tietoa jätteiden lajittelusta ja näin edistämään jätteiden lajittelua jätteen syntypaikalla. On tärkeää varmistaa, että mahdollisimman suuri osa kierrätyskelpoisesta jätteestä päätyy kierrätykseen. Jätehuoltopalveluiden tarjoajan neuvontavelvollisuus tukee kiinteistön haltijan tiedonjakovelvollisuutta, ja on hyvä että eri toimijoiden vastuut jäteneuvonnassa tunnistetaan.

22 §. Valtion viranomaiset

-

57 §. Tuotteen jakelijan tiedottamisvelvollisuus

-

93 §. Jäteneuvonta ja -tiedotus

-

100 §. Ilmoitus keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin

-

121 §. Velvollisuus laatia siirtoasiakirja

-

122 §. Tiedonsaantioikeus

-

124 §. Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat

-

Voimaantulosäännös

-

Laki harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta & säännöskohtaiset perustelut

6 §. Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus

-

Muuta huomioitavaa

Mahdolliset muut huomiot hallituksen esitysluonnokseen

-

Miettinen Olli
Remeo Group Oy